

Protestantse Gemeente Aalden

Laatste zondag van het kerkelijke jaar
Eeuwigheidszondag
26 november 2023

Voorganger:	Ds. Piet Ravensbergen
Organist:	Irma Zuur
Piano:	Tinie van der Stelt
Dwarsfluit:	Margot Grobbe

De primula - afgebeeld op de liturgie en beamer - is meer dan alleen een mooi plaatje. In deze plant, met haar bloei en levenswijze, gaat een wereld aan betekenissen schuil. De bloem is opgebouwd uit vijf schutbladeren. Zij beschermen de stamper en meeldraden van de bloem. Alleen gezamenlijk brengen zij nieuw leven voort.

De primula heet in het Nederlands: sleutelbloem. In deze viering symboliseert zij de verbinding tussen geboren worden en sterven. We noemen op deze Eeuwigheidszondag de naam van een kind dat in het midden van de gemeente werd ontvangen, nieuw leven, hoopvolle toekomst. En we noemen de namen van mensenkinderen die ons als gemeente door de dood ontvielen. Door hun dood opent zich een andere werkelijkheid. Voor hen die stierven, maar ook voor hen die geliefden los moesten laten .

Primula's zijn overblijvende voorjaarsbloeiërs. Ze verdwijnen, maar niet voorgoed. Na een winterperiode komen ze met hernieuwde energie tot bloei in de warmte van het voorjaar en openen zij zich naar het licht dat hen vernieuwd tot leven roept.

*'k Hoop dat jij altijd mag dromen
met de wind steeds in je rug.
Dat gedachten blijven stromen,
niet te langzaam, niet te vlug.
Moge 't zonlicht op je schijnen,
zachte regen voor de groei.
'k Hoop dat zorgen weer verdwijnen,
dat je komt tot volle bloei.*

*Dat je echt aandachtig luistert,
naar je hart en je verstand,
dat het onweer voor jou fluistert,
'n wolk met goud zal zijn omrand,
dat 't geluk komt bovendrijven,
ook al is het heel fragiel,
dat je altijd trouw mag blijven,
aan het diepste van je ziel.*

Tekst: Coot van Doesburgh. Geïnspireerd op een oude Ierse zegenbede: 'May the road rise up to meet you'

Voor de dienst speelt het orgel en bereiden we ons voor op het bijzondere karakter van deze viering

Intrede

Welkom en mededelingen door de diaken

Intredelied: Lied 150a: 1 en 2

1 Geprezen zij God! Gij engelen koor
dat steeds naar Hem hoort, prijs Hem om zijn Woord!
Gij hemelen, loof Hem wiens hand alles schiep,
die allen daarboven tot dankzegging riep

2 Geprezen zij God! Gij allen op aard,
aanbid Hem die u als kinderen aanvaardt.
Loof Hem die uw Heer is met juichende stem.
Beantwoord zijn liefde: leef altijd voor Hem!

Woorden van bemoediging en groet

v. De Naam van God, gaat voor ons uit, in leven en in sterven.

De Naam die betekent: Ik ben er, ik zal er zijn. Altijd! Voorbij de verste verte.

g. De Naam van God die hemel en aarde gemaakt heeft.

Die nooit te ver is om ons te horen.

Wees als een licht hier, in ons midden!

Die ons de adem geeft, het leven toedenkt en toedekt,

dat wij U kennen als bron en bedding!

Die ons voor ogen houdt als uw beminden,

dat wij elkaar zien zoals U ons ziet!

Die ooit geroepen hebt: De nieuwe morgen,

wees als een licht hier in ons midden!

Die vurig wege wijst aan wie U zoeken,

maak ons aanstekelijk, uw licht voor mensen!

Die nooit te ver is om te horen,

geef ons moed opdat wij leven!

a. Amen.

Wij zingen: Lied 150 a: 3

3. Geprezen zij God! Laat alles wat leeft
nu zingen voor Hem die alles ons geeft.
Laat jubelen het orgel, laat harp en trompet
de glorie doen klinken van Hem die ons redt.

Kyrie en Gloria Lied: 657: 1

- ingeleid door een smeekgebed -

1. Zolang wij adem halen
schept gij in ons de kracht
om zingend te vertalen
waartoe wij zijn gedacht:
elkaar zijn wij gegeven
tot kleur en samenklank.
De lofzang om het leven
geeft stem aan onze dank.

De Bijbel, gesproken en bezongen

Gebed om de heilige Geest (gezongen) Lied 680: 1, 2 en 4

1 Kom, Heil'ge Geest, Gij Vogel Gods,
daal neder waar Gij wordt verwacht.
Verschijn, Lichtengel, in de nacht
van onze geest, verward en trots.

2 Waar Gij niet zijt, is het bestaan,
is alle denken, alle doen
zo leeg en woest, zo dood, als toen
Gij, Geest, nog niet waart uitgegaan.

4 Hoor, heilige Geest, wij roepen U!
Kom, wees aanwezig in het woord;
wek onze geest, opdat hij hoort,
wek ons tot leven, hier en nu

Eerste Bijbellesing: Prediker 12, 1- 8 (uit de NBV 21)

¹Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd-voordat de slechte dagen komen en de jaren naderen waarvan je zegt: In deze jaren vind ik weinig vreugde meer.

² Voordat de zon verduistert,
de sterren en de maan niet langer stralen,
de lucht ook na de regen grauw van wolken wordt.

³ De dag waarop de wachter trillend voor het huis staat,
de soldaten kromgebogen voortgaan,
de maalsters langzaam verdwijnen,
de vrouwen uit het venster staren en een schaduw lijken.

⁴ Wanneer de deuren naar de straat worden gesloten,
de molen geen geluid meer maakt,
het fluiten van de vogels ijl van toon wordt,
wanneer hun lied versterft.

⁵ Je durft geen heuvel te beklimmen,
de weg is vol gevaar.
De amandelboom behoudt zijn wintertooi,
de sprinkhaan sleept zich voort,
de kapperbes droogt uit.
Een mens gaat naar zijn eeuwig huis,
een klaagzang vult de straat.

⁶ Voordat het zilverkoord wordt weggenomen,
de gouden lamp gebroken,
de kruik bij de bron in stukken valt,
het scheprad bij de put wordt stukgebroken.

⁷ Wanneer het stof terugkeert naar de aarde,
weer wordt zoals het was,
wanneer de adem van het leven weer naar God gaat,
die het leven heeft gegeven.

⁸ Lucht en leegte, zegt Prediker,
alles is leegte.

Wij zingen: Lied 779: 1, 2, 4, 6 en 7

1 In de ongerepte morgen,
uit het duister naar het licht,
is de toekomst nog verborgen,
onbekend uw aangezicht.

2 Roepende ben ik geboren,
woorden zonder klank of zin,
wachtende, wie zal mij horen,
kind nog, in een pril begin.

4 Als het dan begint te dagen
en ik mens word, levenslang,
en er listen zijn en lagen
en ik zwak ben en ook bang,

6 Spreek steeds duidelijker woorden,
die mij richten op uw naam
laat mij aan u toebehoren,
maak mij tot uw lof bekwaam

7 Als de avond dan zal komen
en de dag wordt als de dood,
reken mij dan bij de vromen
die vertoeven in uw schoot

Tweede Bijbellezing: Psalm 139, 1-6 (uit de Bijbel in gewone taal)

¹ God, u weet alles van mij.

Heer, u weet alles van mij, u kent mij

² U weet waar ik ben, en u weet waar ik heen ga.

U weet wat ik denk, ook al bent u ver weg.

³ U ziet mij als ik thuis ben en u ziet me onderweg.

U ziet alles wat ik doe.

⁴ Voordat ik mijn mond opendoe, weet u al wat ik wil zeggen.

⁵ U bent voor mij en u bent achter mij, u bent om mij heen.

Uw hand houdt me vast.

⁶ Ik vind het een wonder dat u me zo goed kent.

Ik kan het niet begrijpen.

Wij zingen: Psalm 139: 9

9 Gij zijt mij overal nabij
uw ogen waken over mij
van toen ik vormloos ben ontstaan.
Gij wist hoe het zou verder gaan.
Ja, in uw boek stond reeds te lezen,
wat eens mijn levensweg zou wezen.

Uitleg en verkondiging

Mediatieve muziek: 'He shall feed his Flock, like a Sheperd' (Tinie en Margot spelen)
Uit: The Messiah, G. F. Handel (1685-1750)

Rondom leven en sterven

Rondom leven

Liturgische schikking

Wij zien

twee witte rozen

gevoed door water uit de bron

van licht en leven.

Vandaag staan jullie

samen in het lichtpunt.

Jullie leven zal gaan

zoals het gaat maar

je mag bloeien als een bloem

op de plaats waar je staat.

Ik zal er zijn voor jou.

Op mensenkinderen laat de Eeuwige het licht van zijn ogen vallen. Vroeger, vandaag en steeds opnieuw. God roept hen het leven in, schenkt de levensadem en kent hen bij name. Zij staan in Zijn handpalm geschreven.

Wij noemen de naam van het kind dat geboren werd in ons midden. Voor haar is er een witte roos, als teken van reinheid en nieuw leven.

Deze roos wordt geplaatst in de liturgische schikking.

Zo wordt gesymboliseerd dat zij deel van het geheel van onze gemeente is.

Wij noemen de naam van: Milou Bakker,
geboren op 29 mei 2023.

Dochter van Christiaan en Linda Bakker

Ook gedenken we alle kinderen die geboren zijn, meestal naamloos voor ons, maar door God bij name gekend.

Wij zingen: Laat de kind 'ren tot mij komen
Naar Ds. H.J.W. Modderman. Muziek W. ter Burg

Laat de kind 'ren tot mij komen,
alle alle kind 'ren.

Laat de kind 'ren tot mij komen,
niemand mag ze hinderen.

Want de poorten van mijn rijk
staan voor kinderen open,
laat ze allen groot en klein
bij mij binnenlopen.

Laat de mensen tot Mij komen
over alle wegen.

Laat de mensen tot Mij komen
houdt ze toch niet tegen!

Want de poorten van mijn rijk
gaan ook voor hen open,
als ze aan een kind gelijk
bij Mij binnenlopen.

Rondom sterven

Liturgische schikking

*Een kruis, heel subtiel
rond het doopvont
gevormd door glasscherven
Scherven die gebrokenheid
weergeven in de oprechte zin
van het woord maar ook in het leven.
Dat is wat we ervaren
wanneer pijn, verdriet en gemis
ons leven binnendringt.
Het Kruis wil ons laten geloven
in Licht en Leven,
heel kan maken wat gebroken is.
Lichtpuntjes laten het glas schitteren
daar waar de bloem van Vrede bloeit.*

Op mensenkinderen laat de Eeuwige het licht van zijn ogen vallen. Vroeger, vandaag en steeds opnieuw. God roept hen het leven in, schenkt de levensadem en kent hen bij name. Zij staan in Zijn handpalm geschreven.

Wij zingen: Lied 961 (2 x zingen)

Niemand leeft voor zichzelf
niemand sterft voor zichzelf.
Wij leven en sterven voor God onze Heer,
aan hem behoren wij toe.

Allen:

**O Eeuwige, laat merken
wat liefde kan bewerken
hier in vertrouwde kring.
Laat niet ons hart verkillen,
maar ons verdriet verstillen
tot dierbare herinnering.**

Wij willen hier de namen noemen van hen die ons het leven gaven, hun liefde en vriendschap, van hen die onze dagen en nachten deelden.
Vol herinnering zijn onze gedachten, vol verdriet omdat hun leven ten einde ging, vol dankbaarheid om wie zij voor ons waren.
Laat hun naam niet vergeten raken, wie zij waren en waar zij voor stonden. Laat ons verbonden blijven met wat zij ons nalieten. Dat God hen verzamelt bij zijn getrouwen, in zijn eeuwig licht, dat geloven wij.

*Steek een kaars aan tegen al het duister,
als een teken in een bange tijd,
dat ons leven niet in wanhoop eindigt
dat de vrede sterker is dan strijd.*

*Want het licht is sterker dan het donker
en het daglicht overwint de nacht,
zoek je weg niet langer in het duister,
keer je om en zie Gods nieuwe dag.*

Wij noemen hun namen:

Roelie Manting-Kuiper

Geboren op 28 oktober 1932 en overleden op 4 maart 2023

Hendrikje (Hennie) Bening-Konjer

Geboren op 19 februari 1938 en overleden op 14 april 2023

Hillichje (Hilly) Kramer-Vedelaar

Geboren 1 februari 1940 en overleden 29 augustus 2023

Ook gedenken we allen die gestorven zijn, meestal naamloos voor ons, maar door God bij name gekend.

Wij zingen: Lied 727: 1, 2, 8 en 10

1 Voor alle heiligen in de heerlijkheid
die U beleden in hun aardse strijd,
zij Uw Naam lof, o Jezus, te allen tijd
Halleluja, halleluja!

2 Gij waart hun rots, hun burg en al hun macht;
Gij, Heer', hun loods en licht in storm en nacht;
Gij hebt Uw pelgrims veilig thuisgebracht.
Halleluja, halleluja!

8 Maar een oneindig glorierijke dag
staat nog te wachten als op uw gezag
heel `t heir der heiligen tot U naderen mag.
Halleluja, halleluja!

10 Van alle einders, van de verste kust
zullen zij vinden vrede, feest en rust,
U lovend, Vader, Zoon, Heilige Geest
Halleluja, halleluja!

Rondgang om vrijblijvend, persoonlijk een kaarsje aan te steken.

Tinie en Margot spelen: *'You raise me up'*

Als afsluiting van de gedachtenis zingen wij: Lied 968: 5

5 Met God zijn wij verbonden, met Vader, Zoon en Geest,
met alwie overwonnen, alwie zijn trouw geweest.
Bewijs ons uw genade, dan zingen wij bevrijd
de glorie van uw daden, in tijd en eeuwigheid.

Gaven en gebeden

Herinnering aan de collecte

Orgelspel tijdens de inzameling van de gaven

Gebeden

Gebed over de gaven

Dank- en voorbeden

Stil Gebed

Onze Vader (gezamenlijk)

Zending en zegen

Slotlied: Gebed om licht Lied 852: 1, 2, 3 en 4
t. Jaap Zijlstra, m. Willem Vogel

1 U komt mij, Lieve God,
zo nederig nabij,
in dagen van gemis
en moeite vindt u mij.

2 U daalt het duister in,
U deelt mijn angst en pijn,
zo dodelijk bedroefd
als maar een mens kan zijn,

3 een man van smarten die
ter aarde valt en schreit,
een lotgenoot, een vriend,
o Heer, die bij mij zijt,

4 Ik bid u, laat het licht
dat doorbrak in uw smart,
de zon die Pasen heet,
ook dagen in mijn hart.

Zegen

v. ...

a. Amen (gezongen)

(Na deze viering mag u een gedachteniskaarsje meenemen naar huis)